VIETNAM FixedIncome

MBS

Báo cáo thị trường trái phiếu doanh nghiệp Quý 1, 2023

Hoàng Công Tuấn
Kinh tế trưởng
Tuan.hoangcong@mbs.com.vn

Lê Minh Anh
Chuyên viên phân tích
Anh.leminh@mbs.com.vn

Thuật ngữ viết tắt

TPDN: Trái phiếu doanh nghiệp

NHNN: Ngân hàng nhà nước

NHTM: Ngân hàng thương mại

LSTC: Lãi suất tham chiếu

Trong quý 1 năm 2023, thị trường trái phiếu doanh nghiệp diễn khá trầm lắng và sụt giảm hẳn so với năm ngoái. Tổng cộng với khoảng 29,3 nghìn tỷ đồng TPDN được huy động qua kênh riêng lẻ và công chúng, giảm khoảng 59% so với cùng kỳ năm 2022. Kỳ hạn bình quân là 2,8 năm, lãi suất bình quân là 10,6%/năm. Nhóm bất động sản chiếm 82% lượng trái phiếu phát hành, đạt 24,2 nghìn tỷ đồng, tiếp sau đó là nhóm ngân hàng với 400 nghìn tỷ đồng huy động thành công.

Thị trường Trái phiếu doanh nghiệp

Sau những biến động mạnh của thị trường trong năm 2022, các nhà đầu tư trở nên dè dặt và lo ngại về những rủi ro chưa được giải quyết, cho dù các doanh nghiệp phát hành trái phiếu với lãi suất cao nhưng các nhà đầu tư vẫn rất thận trọng trong việc mua TPDN. Vì vậy thị trường trái phiếu doanh nghiệp diễn ra khá trầm lắng trong 2 tháng đầu năm. Sau khi NĐ 08/2023/NĐ-CP được ban hành vào ngày 5/3 thị trường TPDN đã sôi động trở lại đặc biệt đối với các doanh nghiệp bất động sản. Trong Quý 1, có 29.366 tỷ đồng TPDN được phát hành qua các kênh riêng lẻ và công chúng, giảm khoảng 59% so với cùng kỳ năm 2022. Trong đó có tới 2.400 tỷ đồng được phát hành ra công chúng, chiếm khoảng 8% tổng khối lượng TPDN huy động. Tỷ lệ này cao hơn rất nhiều so với các năm gần đây, cho thấy chất lượng thị trường TPDN đang tiến bộ bởi kênh phát hành ra công chúng được đánh giá là minh bạch và công khai hơn. Kỳ hạn bình quân gia quyền của các trái phiếu huy động là 3,5 năm, nhiều hơn 0,1 năm so với mức trung bình năm 2022. Lãi suất huy động bình quân 10,6%, cao hơn 1,3 điểm phần trăm so với bình quân năm 2022.

Kể từ NĐ 08/2023/NĐ-CP được ban hành, TPDN được phát hành bởi nhóm ngành bất động sản tăng mạnh và và trở thành nhóm ngành đứng đầu trong việc phát hành trái phiếu trong quý 1. Tổng cộng có 24,2 nghìn tỷ đồng TPDN được huy động, chiếm 82% tổng lượng trái phiếu phát hành. Lãi suất bình quân gia quyền của những trái phiếu bất động sản là 10,9%/năm khá là cao so với mặt bằng các nhóm ngành, tăng 1,3 điểm phần trăm so với năm 2022 trong khi kỳ hạn bình quân là 2,4 năm.

Mới chỉ có 2 ngân hàng phát hành trái phiếu trong quý 1 là ngân hàng BIDV và ngân hàng Bắc Á với tổng khối lượng là 400 tỷ đồng. Mức lãi suất huy động cũng tương đối cao khi lãi suất trái phiếu của BIDV là 8,8%/năm, trong khi của Bắc Á Bank là 10,7%/năm. Dù lãi suất trái phiếu cao hơn lãi suất tiền gửi ngân hàng nhưng trái phiếu ngành ngân hàng vẫn khá ảm đạm

Nhóm đứng thứ 3 về mặt khối lượng trái phiếu phát hành là nhóm Chứng khoán với duy nhất Công ty Cổ phần Chứng khoán Rồng Việt phát hành khoảng 311 tỷ đồng trái phiếu. Thị trường chứng khoán liên tục lập các kỷ lục mới về điểm số, thanh khoản, số lượng tài khoản mới nên để đáp ứng nhu cầu về vốn kinh doanh, cho vay margin, các công ty chứng khoán đã kịp thời huy động vốn qua kênh trái phiếu. Mức lãi suất bình quân khoảng 10,2%/năm và kỳ hạn 1 năm, phù hợp với tình hình kinh doanh của nhóm này.

Các doanh nghiệp khác phát hành 4,4 nghìn tỷ đồng trái phiếu từ đầu năm, trong đó Masan đã huy động được 2 nghìn tỷ đồng. Bình quân các trái phiếu có kỳ hạn 3,7 năm và lãi suất 10%/năm.

Nghị định số 08/2023/NĐ-CP của Chính phủ: Sửa đổi, bổ sung và ngưng hiệu lực thi hành một số điều tại các Nghị định quy định về chào bán, giao dịch trái phiếu doanh nghiệp riêng lẻ tại thị trường trong nước và chào bán trái phiếu doanh nghiệp ra thị trường quốc tế. Nghị định có một số thay đổi như sau:

Nghị định quy định các doanh nghiệp phát hành trái phiếu trong trường hợp gặp khó khăn không thể thanh toán đầy đủ, đúng hạn nợ gốc, lãi trái phiếu có thể đàm phán với người sở hữu trái phiếu để thanh toán gốc, lãi trái phiếu đến hạn bằng tài sản khác.

Nghị định quy định các doanh nghiệp nếu gặp khó khăn thì có thể đàm phán với các nhà đầu tư để gia hạn thêm thời gian đối với trái phiếu. Thời gia gia hạn tối đa là 2 năm so với kỳ hạn tại phương án phát hành trái phiếu đã công bố cho nhà đầu tư, cũng trên nguyên tắc là được sự nhất trí của các nhà đầu tư.

Nghị định số 08/2023/NĐ-CP cũng cho phép tạm ngưng một số quy định tại Nghị định 65/2022/NĐ-CP. Đó là ngưng quy định xác định tư cách nhà đầu tư chứng khoán chuyên nghiệp là cá nhân; ngưng các quy định về xếp hạng tín nhiệm đối với doanh nghiệp phát hành; ngưng về thời gian để phát hành đối với một đợt trái phiếu.

Hình 1. Khối lượng TPDN được chào bán và phát hành thành công trong thời gian gần đây (nghìn tỷ đồng)

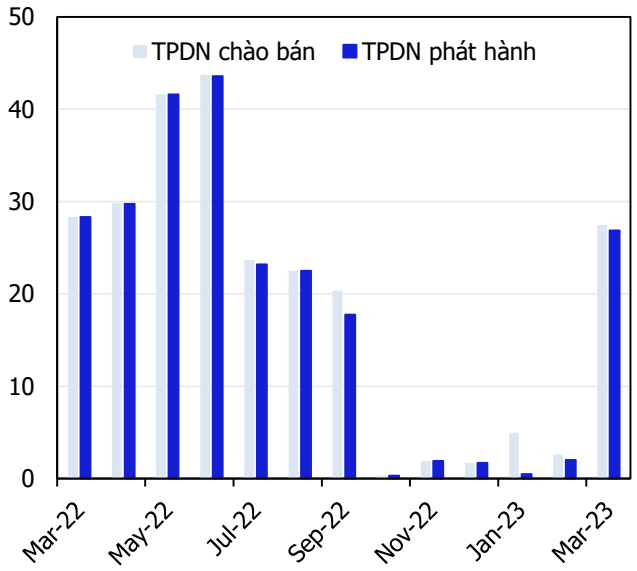

Nguồn: HNX, FiinPro, MBS Research tổng hợp.

Hình 2. Lãi suất trung bình trái phiếu phát hành năm Q1.2023 theo nhóm doanh nghiệp (%/năm)

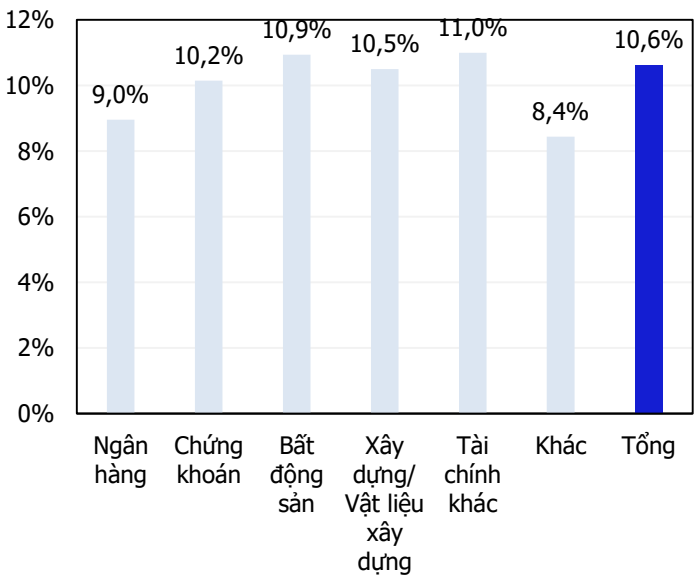

Nguồn: HNX, FiinPro, MBS Research tổng hợp.

Hình 3. Kỳ hạn trung bình trái phiếu phát hành năm Q1.2023 theo nhóm doanh nghiệp (năm)

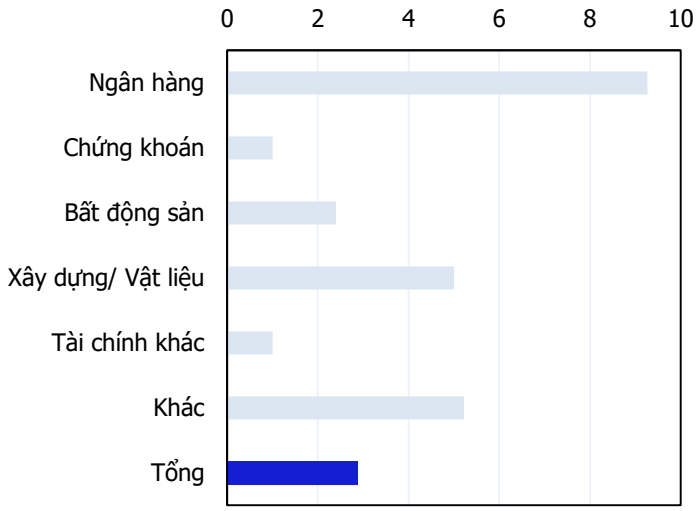

Nguồn: HNX, FiinPro, MBS Research tổng hợp.

Hình 4. Cơ cấu nhóm ngành phát hành TPDN năm Q1.2023 (nghìn tỷ đồng)

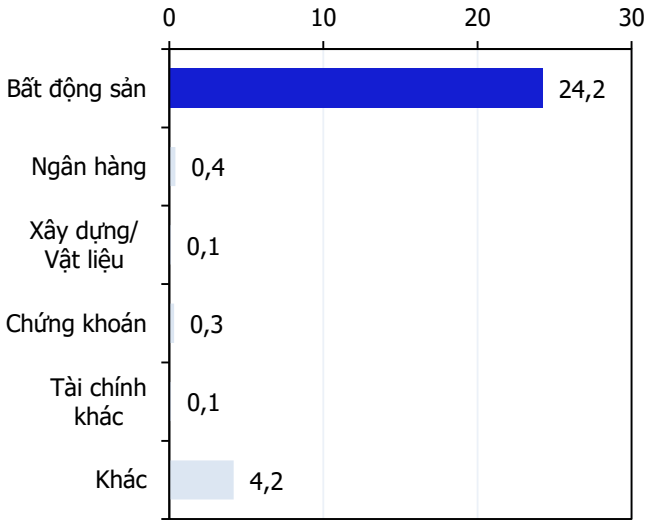

Nguồn: HNX, FiinPro, MBS Research tổng hợp.

Hình 5. Quy mô các thị trường trái phiếu trong khu vực (%GDP 2022)

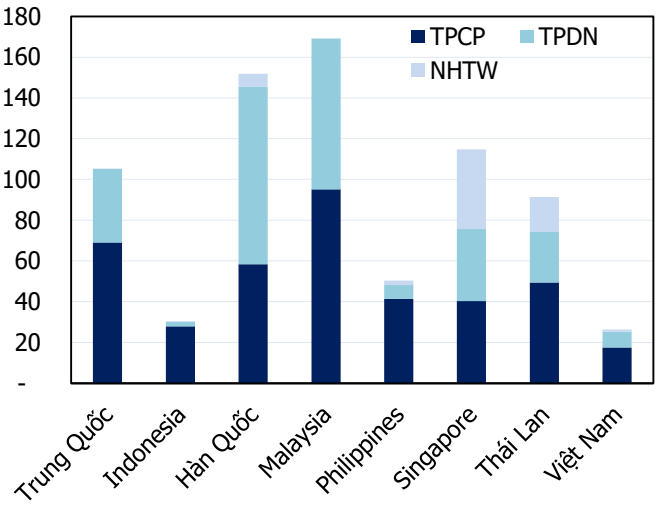

Nguồn: ADB.

Hình 6. Dư nợ thị trường trái phiếu Việt Nam các quý (nghìn tỷ đồng)

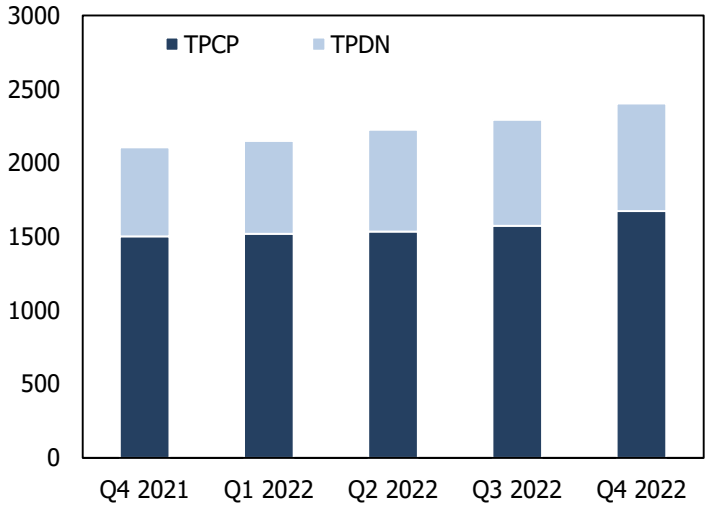

Nguồn: ADB.

Hình 7. Các doanh nghiệp phát hành khối lượng TPDN lớn nhất từ đầu năm

Tổ chức phát hành	Kỳ hạn (năm)	Giá trị (tỷ đồng)	Lãi suất (%/năm)
Công ty TNHH Đầu tư và Phát triển Đô Thị Hưng Yên	1	7.200	N/A
CÔNG TY TNHH Kinh doanh Nội thất Luxury Living	5	4.800	9,0%
Công ty cổ phần Đầu tư và Kinh Doanh Nam An	1,5	4.700	13,0%
Công ty Cổ phần Đầu tư kinh doanh và phát triển đô thị Ngôi sao Phương Nam	1,5	4.695	13,0%
Công ty Cổ phần Tập đoàn Masan	5	3.500	9,5%
Công ty TNHH Kinh doanh Bất động sản Dream City Villas	5	2.300	6,0%
Công ty Cổ phần Nông nghiệp BAF Việt Nam	7	600	5,25%
Công ty Cổ phần Đầu tư Bất động sản Sơn Kim	2,5	500	13,5%
Ngân hàng Thương mại Cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam	7-10	379,62	8,7%-8,9%
Công ty Cổ phần Chứng khoán Rồng Việt	1	311,1	10,15%

Nguồn: HNX, FiinPro, MBS Research tổng hợp.

Hình 8. Các doanh nghiệp phát hành trái phiếu có lãi suất cao nhất từ đầu năm

Tổ chức phát hành	Kỳ hạn (năm)	Giá trị (tỷ đồng)	Lãi suất (%/năm)
Công ty Cổ phần Đầu tư Bất động sản Sơn Kim	2,5	500	13,5%
Công ty cổ phần Đầu tư và Kinh Doanh Nam An	1,5	4.700	13,0%
Công ty Cổ phần Đầu tư kinh doanh và phát triển đô thị Ngôi sao Phương Nam	1,5	4.695	13,0%
Công Ty Cổ Phần Phân Phối Hde	2	45	12,0%
Công Ty Cổ Phần Thương Mại Sản Xuất Và Đầu Tư Hà Thành	2	45	12,0%
Công Ty Cổ Phần Đầu Tư Và Thương Mại Xuất Nhập Khẩu Thủ Đô	2	40	12,0%
Công Ty CP Encapital Holdings	1	120	11,0%
Công ty Cổ phần Đầu tư Phan Vũ	5	110	10,5%
Công ty Cổ phần Chứng khoán Rồng Việt	1	311,1	10,15%
Ngân hàng Thương mại Cổ phần Bắc Á	7-8	20,55	10,5%-10,9%

Nguồn: HNX, FiinPro, MBS Research tổng hợp.

Hình 9. Danh sách trái phiếu hoàn thành đợt phát hành trong Quý 1/2023

STT	Tên Công ty	Ngày phát hành	Giá trị phát hành (tỷ đồng)	Lãi suất (%/năm)	Kỳ hạn (tháng)
1	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Đầu tư và Phát triển Việt Nam	01/2023	379,62	8,7%-8,9%	84-120
2	Công ty Cổ phần Đầu tư Phan Vũ	01/2023	110	10,50%	60
3	Công ty Cổ phần Đầu tư Bất động sản Sơn Kim	02/2023	500	13,50%	30
4	Công ty Cổ phần Tập đoàn Masan	02/2023	3.500	9,50%	60
5	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Bắc Á	02/2023	20,55	10,5%-10,9%	84-96
6	Công ty Cổ phần Chứng khoán Rồng Việt	03/2023	311,1	10,15%	12
7	Công Ty Cổ Phần Phân Phối Hde	03/2023	45	12,00%	24
8	Công Ty Cổ Phần Đầu Tư Và Thương Mại Xuất Nhập Khẩu Thủ Đô	03/2023	40	12,00%	24
9	Công Ty Cổ Phần Thương Mại Sản Xuất Và Đầu Tư Hà Thành	03/2023	45	12,00%	24
10	Công ty cổ phần Đầu tư và Kinh Doanh Nam An	03/2023	4.700	13,00%	18
11	Công ty TNHH Kinh doanh Bất động sản Dream City Villas	03/2023	2.300	6,00%	60
12	CÔNG TY TNHH Kinh doanh Nội thất Luxury Living	03/2023	4.800	9,00%	60
13	Công ty Cổ phần Nông nghiệp BAF Việt Nam	03/2023	600	5,25%	84
14	Công ty Cổ phần Đầu tư kinh doanh và phát triển đô thị Ngôi sao Phương Nam	03/2023	4.695	13,00%	18
15	Công ty TNHH Đầu tư và Phát triển Đô Thị Hưng Yên	03/2023	7.200	0,00%	12
16	Công ty Cổ phần Tập đoàn Masan	03/2023	3.500	0,00%	60
17	Ngân hàng Thương mại Cổ phần Bắc Á	03/2023	20,55	10,70%	84
18	Công Ty CP Encapital Holdings	03/2023	120	11,00%	12

Nguồn: HNX, FiinPro, MBS Research tổng hợp.

SẢN PHẨM

Sản phẩm này được phát hành hàng quý, tập trung vào các vấn đề của thị trường trái phiếu doanh nghiệp Việt Nam. Trong báo cáo này, chúng tôi gắn kết các thông tin kinh tế vĩ mô và sự thay đổi của thị trường tiền tệ với thị trường trái phiếu. MBS phát hành báo cáo này, nhưng những sai sót nếu có thuộc về tác giả. Chúng tôi cám ơn khách hàng đã đọc và gửi phản hồi về các sản phẩm của chúng tôi.

TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU

Chúng tôi cung cấp các nghiên cứu kinh tế và cổ phiếu. Bộ phận nghiên cứu kinh tế đưa ra các báo cáo định kỳ về các vấn đề kinh tế vĩ mô, chính sách tiền tệ và thị trường trái phiếu. Bộ phận nghiên cứu cổ phiếu chịu trách nhiệm các báo cáo về công ty niêm yết, báo cáo công ty tiềm năng và báo cáo ngành. TT Nghiên Cứu cũng đưa ra các bình luận và nhận định về thị trường thông qua các bản tin hàng ngày.

CÔNG TY CỔ PHẦN CHỨNG KHOÁN MB (MBS)

Được thành lập từ tháng 5 năm 2000 bởi Ngân hàng TMCP Quân đội (MB), Công ty CP Chứng khoán MB (MBS) là một trong 5 công ty chứng khoán đầu tiên tại Việt Nam. Sau nhiều năm không ngừng phát triển, MBS đã trở thành một trong những công ty chứng khoán hàng đầu Việt Nam cung cấp các dịch vụ bao gồm: môi giới, nghiên cứu và tư vấn đầu tư, nghiệp vụ ngân hàng đầu tư, và các nghiệp vụ thị trường vốn. Mạng lưới chi nhánh và các phòng giao dịch của MBS đã được mở rộng và hoạt động có hiệu quả tại nhiều thành phố trọng điểm như Hà Nội, TP. HCM, Hải Phòng và các vùng chiến lược khác. Khách hàng của MBS bao gồm các nhà đầu tư cá nhân và tổ chức, các tổ chức tài chính và doanh nghiệp. Là thành viên Tập đoàn MB bao gồm các công ty thành viên như: Công ty CP Quản lý Quỹ đầu tư MB (MB Capital), Công ty CP Địa ốc MB (MB Land), Công ty Quản lý nợ và Khai thác tài sản MB (AMC). MBS có nguồn lực lớn về con người, tài chính và công nghệ để có thể cung cấp cho Khách hàng các sản phẩm và dịch vụ phù hợp mà rất ít các công ty chứng khoán khác có thể cung cấp.

MBS tự hào được nhìn nhận là

- Công ty môi giới hàng đầu, đứng đầu về thị phần môi giới từ năm 2009;
- Công ty nghiên cứu có tiếng nói trên thị trường với đội ngũ chuyên gia phân tích có kinh nghiệm, cung cấp các sản phẩm nghiên cứu về kinh tế và thị trường chứng khoán; và
- Nhà cung cấp đáng tin cậy các dịch vụ về nghiệp vụ ngân hàng đầu tư cho các công ty quy mô vừa.

MBS HỘI SỞ
Tòa nhà MB, số 21 Cát Linh, Đống Đa, Hà Nội
ĐT: + 84 24 7304 5688 - Fax: +84 3726 2601
Website: www.mbs.com.vn

TUYÊN BỐ MIỄN TRÁCH NHIỆM

Bản quyền thuộc về Công ty CP Chứng khoán MB (MBS). Những thông tin sử dụng trong báo cáo được thu thập từ những nguồn đáng tin cậy và MBS không chịu trách nhiệm về tính chính xác của chúng. Quan điểm thể hiện trong báo cáo này là của (các) tác giả và không nhất thiết liên hệ với quan điểm chính thức của MBS. Không một thông tin cũng như ý kiến nào được viết ra nhằm mục đích quảng cáo hay khuyến nghị mua/bán bất kỳ chứng khoán nào. Báo cáo này không được phép sao chép, tái bản bởi bất kỳ cá nhân hoặc tổ chức nào khi chưa được phép của MBS.